

ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ПИТАНЬ
для атестаційного іспиту
«Правові засади державної безпеки України»

Частина I

Питання з навчальної дисципліни «Кримінальний процес»

1. Поняття та сутність кримінального процесу, його завдання і роль у державному механізмі запобігання злочинності та охороні прав особи.
2. Поняття кримінальної процесуальної форми, її значення для кримінального провадження.
3. Система кримінального процесу. Стадії та окремі провадження, їх загальна характеристика.
4. Поняття кримінальних процесуальних функцій. Функції обвинувачення, захисту, судового контролю та правосуддя. Суб'єкти, які їх здійснюють.
5. Поняття засад кримінального провадження, їх система та класифікація.
6. Правовий зміст верховенства права як загальної засади кримінального провадження.
7. Законність у кримінальному провадженні.
8. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність як засада кримінального провадження.
9. Недоторканність житла чи іншого володіння особи як засада кримінального провадження.
10. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини як засада кримінального провадження.
11. Забезпечення права на захист як засада кримінального провадження та його реалізація у кримінальному провадженні.
12. Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості як засада кримінального провадження.
13. Принцип публічності та його реалізація у кримінальному провадженні.
14. Розумні строки як засада кримінального провадження.
15. Поняття і класифікація учасників кримінального провадження. Поняття сторін кримінального провадження.
16. Суд як орган правосуддя. Функції і повноваження суду.
17. Слідчий суддя у кримінальному провадженні: його функція та повноваження.
18. Прокурор, його функції і повноваження на різних стадіях кримінального провадження.
19. Повноваження слідчого в кримінальному провадженні.
20. Підозрюваний, обвинувачений, засуджений, виправданий, їх процесуальний статус у кримінальному провадженні.

21. Захисник, його процесуальне становище у кримінальному провадженні. Випадки обов'язкової участь захисника у кримінальному провадженні.
22. Потерпілий, його права та обов'язки у кримінальному провадженні. Представник потерпілого.
23. Цивільний позивач і цивільний відповідач, їх права і обов'язки у кримінальному провадженні. Підстави, умови і значення розгляду цивільного позову в кримінальному провадженні.
24. Процесуальний статус свідка у кримінальному провадженні. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Права та обов'язки свідка, його відповідальність.
25. Форми використання спеціальних знань у кримінальному провадженні. Експерт, спеціаліст, їх права та обов'язки.
26. Поняття доказів у кримінальному провадженні. Властивості доказів. Визнання судом доказів недопустимими.
27. Доказування у кримінальному провадженні: поняття, мета, елементи та суб'єкти. Обставини, які підлягають доказуванню.
28. Процесуальні джерела доказів та їх характеристика.
29. Форми відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, у кримінальному провадженні.
30. Кримінальні процесуальні рішення слідчого та прокурора. Вимоги, що до них ставляться.
31. Поняття та види заходів забезпечення кримінального провадження, їх класифікація та загальні правила застосування.
32. Процесуальний порядок тимчасового доступу до речей і документів як заходу забезпечення кримінального провадження.
33. Процесуальний порядок тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом як заходу забезпечення кримінального провадження.
34. Процесуальний порядок застосування арешту майна як заходу забезпечення кримінального провадження.
35. Загальні положення про запобіжні заходи. Їх види, мета та підстави застосування.
36. Процесуальний порядок обрання, продовження, зміни та скасування запобіжного заходу у вигляді застави.
37. Процесуальний порядок обрання, продовження, зміни та скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.
38. Процесуальний порядок затримання особи. Види та строк затримання.
39. Процесуальний порядок початку досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань.
40. Загальні положення досудового розслідування. Поняття та види підслідності. Строки досудового розслідування та процесуальний порядок їх продовження.
41. Слідчі (розшукові) дії: поняття, класифікація та вимоги до їх проведення.
42. Допит у кримінальному провадженні: поняття, види, підстави та процесуальний порядок проведення. Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи.

43. Обшук у кримінальному провадженні: поняття, мета, види, процесуальний порядок проведення.
44. Пред'явлення для впізнання як слідча (розшукова) дія: поняття, мета, види та процесуальний порядок проведення.
45. Підстави та процесуальний порядок залучення експерта та проведення експертизи у кримінальному провадженні. Отримання зразків для експертизи.
46. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії: поняття та підстави проведення; фіксація ходу та результатів; використання результатів у доказуванні.
47. Втручання у приватне спілкування при проведенні досудового розслідування злочинів: поняття, види та порядок здійснення.
48. Контроль за вчиненням злочину як негласна слідча (розшукова) дія: підстави, форми та порядок здійснення.
49. Негласні слідчі (розшукові) дії, не пов'язані з втручанням в приватне спілкування: види, підстави, мета проведення та загальна характеристика порядку здійснення.
50. Підстави та процесуальний порядок повідомлення про підозру. Зміст повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.
51. Закінчення досудового розслідування у формі закриття кримінального провадження.
52. Закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.
53. Процесуальний порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.
54. Підготовче провадження: сутність, процедура, рішення, що можуть бути прийняті під час підготовчого судового засідання.
55. Сутність, значення і процесуальний порядок судового розгляду. Межі судового розгляду. Зміна та доповнення обвинувачення. Відмова від підтримання державного обвинувачення.
56. Види судових рішень у судовому провадженні у першій інстанції. Вимоги до судових рішень, порядок їх ухвалення.
57. Провадження в суді апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Види рішень суду апеляційної інстанції.
58. Кримінальне провадження на підставі угод: угода про примирення та про визнання винуватості.
59. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції.
60. Загальні засади та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

Частина II
Питання навчальних дисциплін, які викладаються спеціальними
кафедрами ІШОК для СБУ

1. Правова основа, завдання та засади діяльності СБ України. Контроль і нагляд за діяльністю СБ України.
2. Основні засади та поняття національної безпеки України: національна безпека, державна безпека, загрози національній безпеці, національні інтереси України.
3. Сектор безпеки і оборони: поняття та склад. Організація демократичного цивільного контролю за сектором безпеки і оборони.
4. Забезпечення в діяльності СБ України права на відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями посадових осіб органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування.
5. Підстави та порядок застосування і використання співробітниками СБ України зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу.
6. Заборона катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання: позитивні та негативні зобов'язання держави та їх вплив на оперативно-службову діяльність співробітників СБУ.
7. Правовий статус іноземців і осіб без громадянства, види та підстави застосування до них обмежень щодо перебування на території України.
8. Підстави та порядок заборони в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства.
9. Підстави та порядок примусового повернення і примусового видворення іноземців та осіб без громадянства.
10. Органи досудового розслідування СБ України: структура та функції.
11. Планування досудового розслідування та слідчих (розшукових) дій.
12. Види, форми та порядок взаємодії слідчого з оперативними підрозділами під час досудового розслідування.
13. Організація вилучення, обліку, зберігання та передачі речових доказів в органах СБ України.
14. Організація звітності та інформування в слідчих підрозділах СБ України.
15. Поняття та основні завдання контррозвідувальної діяльності. Органи державної влади, уповноважені здійснювати контррозвідувальну діяльність.
16. Підстави для проведення контррозвідувальної діяльності.
17. Основні засади організації контррозвідувальної діяльності. Порядок заведення і закриття контррозвідувальних справ.
18. Гарантії законності та дотримання прав людини під час здійснення контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності. Контроль та нагляд за додержанням законів під час проведення контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності.
19. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності. Її співвідношення з контррозвідувальною та кримінальною процесуальною діяльністю. Органи

- державної влади уповноважені здійснювати оперативно-розшукову діяльність.
20. Підстави та порядок заведення і закриття оперативно-розшукових справ. Строки ведення оперативно-розшукових справ, їх припинення та поновлення.
  21. Поняття та система оперативно-розшукових заходів, їх співвідношення з негласними слідчими (розшуковими) діями.
  22. Використання матеріалів контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності.
  23. Система суб'єктів боротьби з тероризмом. Повноваження СБ України як суб'єкта боротьби з тероризмом. Співвідношення понять «тероризм», «терористична діяльність» та «терористичний акт».
  24. Антитерористична операція: визначення, порядок та підстави прийняття рішення щодо її проведення та припинення. Режим та права осіб у районі проведення антитерористичної операції.
  25. Поняття державної таємниці. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.
  26. Порядок надання допуску і доступу громадянам до державної таємниці. Форми допуску.
  27. Обмеження у зв'язку з допуском та доступом до державної таємниці. Обов'язки громадянина щодо збереження державної таємниці. Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю.
  28. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації. Реквізити матеріального носія секретної інформації.
  29. Поняття корупції, корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення. Відповідальність за них. Система обов'язків та обмежень встановлених антикорупційним законодавством щодо осіб, уповноважених на виконання функцій держави.
  30. Поняття неправомірної вигоди і подарунку. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними.
  31. Антикорупційні обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності.
  32. Антикорупційні обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави.
  33. Обов'язки щодо фінансового контролю, передбачені антикорупційним законодавством.
  34. Антикорупційні обмеження спільної роботи близьких осіб.
  35. Види конфлікту інтересів та його ознаки. Порядок дій особи у зв'язку із виникненням у неї конфлікту інтересів.
  36. Способи врегулювання конфлікту інтересів, умови та порядок їх застосування.
  37. Початок та закінчення військової служби, час та місце виконання обов'язків військової служби.
  38. Призначення на посади та переміщення по службі.

39. Зарахування військовослужбовців Служби безпеки України у розпорядження прямих начальників (командирів).
40. Форми, підстави та порядок звільнення з військової служби у СБ України. Особливості звільнення з військової служби в особливий період та під час дії воєнного стану.
41. Відпустки військовослужбовців СБ України, особливості їх надання в особливий період та під час дії воєнного стану.
42. Порядок виїзду військовослужбовців СБ України у приватних справах за кордон та за межі населеного пункту, на території якого дислоковано орган СБ України.
43. Умови і порядок реалізації права на отримання військовослужбовцями СБ України службового житла.
44. Умови і порядок реалізації права на отримання військовослужбовцями СБ України житлових приміщень у постійне користування.
45. Особливості притягнення військовослужбовців СБ України до адміністративної відповідальності. Військові адміністративні правопорушення.
46. Поняття публічної інформації та забезпечення доступу до неї у СБ України. Розгляд запитів на інформацію.
47. Поняття службової інформації та порядок доступу до неї. Особливості надання на запит інформації, яка міститься у документах, які мають гриф обмеження доступу «Для службового користування» та копій таких документів .
48. Організація розгляду звернень громадян у СБ України.
49. Особливості розгляду в СБ України звернень та запитів, які стосуються оперативно-розшукової, контррозвідальної діяльності та здійснення досудового розслідування.
50. Особливості оприлюднення інформації щодо діяльності СБ України у засобах масової інформації та в мережі Інтернет.
51. Організація нормотворчої діяльності в СБ України: стадії та суб'єкти. Види нормативно-правових і розпорядчих актів у Службі безпеки України.
52. Організація підготовки проекту нормативно-правового акта: розробка, погодження, юридична експертиза.
53. Підготовка й подання нормативно-правового акта СБ України на державну реєстрацію. Особливості державної реєстрації нормативно-правових актів з питань контррозвідки, оперативно-розшукової діяльності, діяльності у сфері охорони державної таємниці.
54. Основні нормативно-правові акти, суб'єкти та складові роботи з представництва інтересів СБ України в судах.
55. Організація забезпечення представництва інтересів СБ України в судах. Підготовчі дії представника СБ України до судового розгляду.
56. Організація обліку судових справ, аналіз правозастосовної роботи підрозділів, органів, закладів і установ СБ України.
57. Особливості підготовки, судового розгляду та виконання судових рішень у справах, в яких досліджуються документальні матеріали з грифом

обмеження доступу.

58. Стадії та основні учасники договірної роботи в СБ України. Організація роботи з підготовки та погодження проектів договорів, реєстрації та зберігання договорів.
59. Порядок перевірки юридичною структурою проектів договорів на відповідність їх чинному законодавству.
60. Застосування положень Закону України «Публічні закупівлі» в договірній роботі СБ України.